

bah posebnih zakonov. Za podpore in doklade se ne plačuje noben davek, niti samoupravne doklade.

V izvlečku objavljena uredba je stopila v veljavo na Jožefovo. Pravilnik k uredbi bo izdal minister za vojsko in mornarico v soglasju s pristojnimi ministri.

Po Jugoslaviji

Oddelek za zadružništvo osnovan pri kmetijskem ministru. Kakor že znano, smo dobili pred nedavnim novo ministristvo za prehrano. Z ustanovitvijo tega ministristva je odpadlo pri kmetijskem ministru ravnateljstvo za urejevanje prehrane. Namesto tega oddelka bo ustanovljenih več novih oddelkov, in med temi tudi prepotrebni za zadružništvo.

Doslej so spadale vse zadružne zadeve v oddelku za agrarno politiko skupno s kmetijskim šolstvom. Ker se je pa zadružništvo pri nas zelo razmahnilo, je nastala potreba po tozadevnem posebnem oddelku, ki je sedaj ustanovljen in bo pospeševal v znatni meri to najvažnejšo gospodarsko panogo v naši državi in posebno še v Sloveniji.

Novice iz domačih krajev

VELIKONOČNO ŠTEVILKO

bomo tiskali v 50.000 izvodih, ker bo to jubilejna številka za 75 letnico »Slovenskega gospodarja«. Prosimo vse oglaševalce, da nam pošljejo svoj oglas vsaj do 3. aprila 1941. — Opozorjamo vse trafike in prodajalce, da bomo izdali to jubilejno številko na 32 straneh in da jo boste prodajali le po 1 din. Prosimo vse, da že sedaj naročijo zadostno število izvodov! Uprava.

Petdesetletni jubilej zaslužnega prosvetarja in kateheta. V Trbovljah je obhajal 50 letnico na Jožefovo tamošnji g. katehet Jože Zmavc, ki deluje že 23 let med Trboveljčani kot vnet prosvetar ter goreč dušni pastir in vzgojitelj delavske mladine. Trajne bodo ostale slavljeneče zasluge za povzdigo naših organizacij v povečanem Društvu domu. Njegovo delo so stanovanjske hišice »Dom in vrte«, razne preureditve ter naprave v korist posameznikom in splošnosti. Jubilaru želimo še dokaj let med delavskim ljudstvom, katerega je tako vzljubil, da je posvetil njegovi srčni ter umski vzgoji nad 20 let truda polnega dela.

V visoki starosti še vedno samostojen mojster. Dne 21. marca je obhajal v Celju 85 letnico klobučar Franc Šribar, ki je 59 let samostojen mojster v Celju.

Nesreča studenškega mojstra. V Košakih pri Mariboru je neki motociklist povozil bivšega studenškega mojstra Franca Ornika iz Studencev, ki je star 72 let. Povoženega so odpeljali s hudimi notranjimi poškodbami v bolnišnico.

Nesreča na žični železnici. Tovarna lepene na Sladkem vrhu je zvezana s postajo Št. Ilj v Slov. goricah z žično železnico, po kateri prevažajo razne potrebščine in izdelke. Zadnje dni pa se je vrv vzpenjače pretrgala in 15 z raznim blagom natovorenih vozičkov je treščilo na tla. Človeških žrtev ni bilo, pač pa je škoda v materialu precej občutna.

Avtomobilist podrl in poškodoval ciganko. Pred dnevi je na cesti Sobota—Črnelavci neki avtomobilist podrl priletno ciganko tako nesrečno, da si je zlomila nogo. Avtomobilist je sicer dajal znamenja, a ciganka je bila gluha, zato se ni umaknila. Po nesreči je avtomobilist naložil ciganko na avto in jo zapeljal v bolnišnico.

Konj zlomil izvoščku nogo. Alojza Krampusa, 50 letnega izvoščka iz Celja, je konj tako hudo brcnil, da mu je zlomil levo nogo nad kolenom.

Otrok se polil z vrelo kavo. V Trnovljah pri Celju je polil po sebi vrelo kavo triletni sinček delavca Ivan Vodopivec. Otrok je dobil hude opekline.

Otrok podlegel opeklina. Ob priliki požiganja trave in dračja se je vnela obleka sedemletni hčerki dninarja Mariji Ocvirk v Bregu pri Polzeli. Otrok je dobil tako hude opekline, da jim je podlegel v celjski bolnišnici.

Eksplodizija poškodovala delavca. Franc Barneč, 23 letni delavec iz Hrenove pri Novi cer-

ASPIRIN

tablete

so vse enake!

In vsaka Aspirin tableta nosi „Bayer“-jev križ. „Bayer“-jev križ je edino jamstvo, da ste res dobili Aspirin. Ne pozabite nikdar, da ni Aspirina brez „Bayer“-jevega križa!

Opisno reg. pod št. 1251 od 23. marca 1940.

kvi, je pripravil v kamnolomu razstrelivo, ki se je prehitro vnelo. Prenagla eksplozija je poškodovala delavca po rokah, glavi in na očeh. Poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Gostilničar smrtno ponesrečil. Jožef Oblak, 59 letni gostilničar »Pri Levskem mostu« v Celju, se je vračal na večer proti domu. Ko je šel mimo 2 m globoke mlake, je v tem padel po nesreči vanjo in se ni mogel več rešiti. Neki moški iz Lisc je videl šele drugo jutro smrtno ponesrečenega v mlaki in je obvestil o najdbi orožnike.

Otroček se hudo opek. Enoletnemu sinčku malega posestnika Antonu Mastnaku iz Proseneškega pri Št. Juriju ob juž. žel. se je pri štedilniku vnela obleka. Otroček je dobil hude opekline po obrazu in po vsem telesu.

Voznik podrl občinsko revo. Ko je šla Helena Mlakar, 91 letna občinska reva v Laškem, po cesti, jo je podrl voznik. Starka si je zlomila pri padcu nogo in so jo oddali v celjsko bolnišnico.

Debilo mu je zlomilo nogo. 43 letnemu posestniku Albertu Krošlinu iz Gornjega Brezna pri Humu ob Sotli je padlo debilo na nogo in

Kaj je »kolflang«? Na seji japonskega parlamenta je svet prvič zvedel, da se Kitajci poslužujejo novega orožja, novega načina vojskovanja, ki ga kolflang imenujejo. Kaj je to kolflang, ki tako ogroža japonske vojske na Kitajskem? Kolflang je prav za prav navadna francoska beseda, ki se v francoščini piše »crops francs«, izgovarja se pa »kor frank«. To bi se po slovensko reklo »svobodne čete«. Ker pa Kitajci ne morejo izgovarjati evropske črke »r«, zato namesto nje izgovarjajo »le«. Tako je nastala »kitajska« beseda kolflang, ki po naše ne pomeni nič drugega kakor »četniško« vojskovanje. Koliko je teh kitajskih junakov, nihče prav ne ve. Najmanj vedo o njihovem številu še Japonci.

Podkrajški Judež

Povest iz domačih hribov

»Ko — ko je videl, se je takoj izgubil. Ko je orožnik prišel, ga ni bilo več tam. Vprašal ni nihče po njem.«

»Ali bo tisti molčal?«

»Da, čisto gotovo bo.«

»Ali vedo tvoj oče?«

»Ne. Nihče ne ve kakor ti in jaz in oni.«

»Jaz bi ti še besede ne bil črnil, če bi že ne bila prej vedela.«

»Tonč! Tonč! Tonč!«

Spreletelo jo je okoli usten, premagati se je hotela, pa ni mogla in je zasula in se začela na ves glas jokati.

»Julka,« je dejal, »kaj pa ti je, za božjo voljo?«

Dolgo ni spravila besede iz sebe.

»Moj Bog, Peter...« so se med ihto trgale besede iz nje, »strašno se mi smili... Pa sramota!... Kako me je sram!... V cerkev — v cerkev si — si ne upam več... Očeta — očeta — bo — ubilo... Vsi jim bodo — bodo privoščili sramoto...«

Spet jo je premagal jok. Tudi Judežu se je raztegnil obraz, ko je videl dekle, ki je bilo tako ponosno, odločno, čisto strto pred seboj.

»Julka, nikar ne misli na najhujše!« jo je skušal

12

tolažiti. »Saj Petra ne dolžijo, sam tudi ne bo povedal, če bodo katerega obsodili, bodo katerega drugega.«

Pogledala ga je s širokim pogledom in rekla:

»Pa saj boš moral ti povedati... Tebe so za pričo poklicali, pod prisego boš moral povedati.«

»Če pa se sodnji izognem? Saj lahko uidem — čez planino — jutri sem lahko že na oni strani meje, kjer me ne najdejo več.«

Za trenutek se ji je obraz razjasnil.

»Kaj? Ušel boš? Ali si zaradi tega rekel, da greš in da se ne vrneš več?... Da bi to storil, ne, tega si ne morem misliti.«

»Saj me ti tudi nisi izdala, ko sem bil v stiski.«

»Meni ni bilo težko.«

»Če morem zate kaj storiti, mi nič na svetu ni pretežko. Zate, Julka, bi storil vse.«

Pogledala ga je nežno in zajecala:

»Zame? Zame? Zakaj pa zame?«

Tedaj ga je premagalo srečje:

»Julka, zate bi storil vse, vse... Julka, enkrat me poslušaj, naj ti povem, saj sva danes zadnjič skupaj: kar živim, nisem na svetu imel — kogar tako rad kakor tebe. Na onem svetu boš izvedela, kako sem te...«

Ustrašil se je lastne besede in jo požrl.

Julka je bila vsa rdeča in je stala s povešenimi očmi pred njim. Potem je rekla z mehkim glasom:

»Tonč, če zdaj greš, saj se pozneje lahko spet vrneš.«

mu jo zlomilo. Poškodovani se zdravi v celjski bolnišnici.

Potoka Črnc in Ledava v Prekmurju povzročata s svojimi poplavam velikane škodo. Naglo kopnenje snega je zadnje case povzročilo precej križev in težav. Kajti potoka Črnc, zlasti pa Ledava sta tako narasla, da neregulirana nikakor nista mogla zmagovati vse iz goričih vrhov prihajajoče vode, zato sta preokarčala svoje struge ter poplavlila vso bližnjo okolico. Val vode je bil namreč tako močan, da je v večih mestih pretrgal ob obrežne nasipe ter se razlil po posejanih poljih in travnikih ter napravil mnogo škode zlasti po polju. Po povodnji je najbolj trpelo spodnje Prekmurje, kjer se je voda razlila po širinih poljanah, tako da so ogromni travniki in polja med Vel. Polano in Dol. Lendavo zgleдали kot kako morje. Besnost vode je bila ponekod tako huda, da je odnašala drva, korita, slamo itd. Zadnji čas je že, da se takemu stanju napravi konec in se ta potoka enkrat zregulirata!

Huda posledica zaleta z motorjem v brzovni drog. Na motornem kolesu sta se peljala iz Kamnika proti Domžalam Franc Podbevšek iz Domžal in Franc Zanoškar iz Količevega. Še red Duplico je zavozil Podbevšek v brzovni drog. Na mestu je obležal mrtev Franc Zanoškar, Podbevšek pa je hudo ranjen. Smrtno po nesrečni Zanoškar je bil šofer in uslužbenec pri avtobusnem podjetju Hojak v Domžalah. Odslužil je komaj dveletni vojaški rok pri letalcih in je bil 28 let star.

Dve nesreči v gorah. Letos je postal prva smrtna žrtev naših planin 21 letni visokošolec Sergij Gaspari iz Ljubljane. Gaspari se je padel v družbi prijatelja, zasebnega uradnika Slavka Peršiča iz Ljubljane v Kamniške planine čez Mokrico na Krvavec. Ko sta plezala čez »Farjev plaz« po snegu, je Gaspariju spodrsnilo in je padel v 40 metrov globok prepad. Reševalna odprema je našla visokošolca mrtvega. — Na Veliki planini, in sicer na poljskem robu, si je zlomil nogo zasebni uradnik Aleksander Glonar iz Ljubljane, katerega so prenesli njegovi tovariši v dolino in so ga spravili v bolnišnico.

Dve nesreči pri smučanju v planinah. V ljubljansko bolnišnico sta bila prepeljana dva, ki sta si zlomila nogo pri smučanju v planinah. Gre za 21 letno Dano Drašler, hčerko upokojenega uradnika iz Ljubljane, in za 21 letnega Franca Pirnata, trgovčevega sina iz Ljubljane.

Strojevodja dobil hude poškodbe. Cesto Jekica—Domžale modernizirajo. Lokomotiva, ki prevažala vagončke, se je zvrnila na strojevodjo Franca Hauptmana iz Ljubljane, katerega so prepeljali s hudimi poškodbami na glavi v ljubljansko bolnišnico.

Nov telefonski vod za radijsko postajo v Mariboru. Poštni minister je odobril gradnjo posebne telefonske zveze med Mariborom in Ljubljano za radijske prenose. Kakor smo že parkrat poročali, so za radijsko postajo na Teznu pri Mariboru dograjena poslopja. Mariborska nova radijska postaja bo oddajala v celoti program ljubljanske postaje.

Šestnajsti otrok krščen na ime g. bana. Na Kozjaku štev. 89 nad Mariborom živi na majhnem posestvu družina Kristijana Polenšaka. 44 letna Polenšakova žena Marija je rodila nedavno 16tega otroka. Od 16tih otrok sta umrla dva fantka. Od živih 14 otrok je pet deklet in devet dečkov. Najstarejša hčerka je stara 21 let. Šestnajstemu fantku je bil boter g. ban po zastopniku g. okrajnem načelniku dr. Šiški. Otrok je dobil pri krstu po g. banu ime Marko.

Živalska redkost. Neki šolar iz Logarovcev pri Križevcih na Murskem polju je našel belega krta in ga prinesel v šolo pokazat. Beli krt je izredna redkost.

Poljedelski delavci Slovenske krajine so zborovali. V nedeljo, 16. marca, je v Murski Soboti zborovala Zveza poljedelskih delavcev. Prostrano dvorano prosvetnega doma so napolnili odličniki ter delegati podružnic Prekmurja, ki so z zanimanjem sledili poročilom posameznih odbornikov. Kakor je bilo razvidno iz tajniškega poročila, ima zveza 24 samostojnih podružnic s 14.595 člani. Vendar pa članstvo še vedno raste. K besedi so se oglasili tudi gg.: okrajni načelnik, zastopnik Kmečke zveze, zastopnik Zveze združenih delavcev, žu-

pan in drugi ter so vsi vzpodbujali delegate, naj v tujini ne pozabijo rodne grude in mile Slovenije ter močne Jugoslavije in naj v tem poučujejo tudi članstvo podružnic.

Najvišja cena za modro galico. Izšla je uredba, ki določa najvišjo ceno za modro galico 8.50 din za kilogram franko vagon brez skupnega davka.

Zaključek kmečko-nadaljevalne šole pri Sv. Marku nižje Ptuja. Dne 9. marca je bil pri nas zaključek kmečko-nadaljevalne šole. Po rani sv. maši so se zbrali v šoli učenci in farani s predstavniki na čelu. Po uvodnih besedah načelnika g. Franca Preloga so se vršili zaključni izpiti učencev drugega letnika. Vsi navzoči so z zanimanjem sledili odgovorom naših fantov, ki so se za izpit res dobro pripravili. Darilo, lepo knjigo, za najboljšega učenca je določil žreb Janezu Horvatu iz Strelca 1. Po izpiti so se vrstili nagovori predstavnikov, ki so izrazili željo, da bi se započeto delo v prihodnjem letu nadaljevalo. Velika zasluga za delovanje šole gre vrlemu načelniku g. Francu Prelogu, ki s svojo vplivno besedo vzpodbuja naše fante k ljubezni do prepotrebne nadaljnje izobrazbe naše kmečke mladine.

Sadjarski tečaj v Rogaški Slatini. Minule dni so imeli v Rogaški Slatini sadjarski tečaj, ki ga je priredil Prizad. Tečaj je bil zelo važnega pomena, vendar je bila udeležba skromna. Da je bila udeležba tako slaba, ni krivda v tem, da se naši kmetje dovolj ne zanimajo za sadjarsko panogo kmetijstva, marveč v tem, da je bil tečaj prepozno napovedan. Tečajniki so dobili na tečaju brezplačno hrano in

Slika levo: »Scheffield«, 9100 tonski angleški rušilec, se je zatekel s poškodbami v pristanišče Gibraltar. — Slika desno: Japonski zunanji minister Matsuoka je na poti v Berlin in Rim, kjer se bodo vršila važna posvetovanja zastopnikov trozveze: Nemčija, Italija in Japonska. Na poti tja se bo ustavil tudi v Moskvi.

Svetel žarek mu je spreletel lice, pa je kmalu spet agasnil in lice se mu je zresnilo.

»Julka,« je dejal in težko zasopel, »rad bi ušel, pa je huda ovira. Če grem in ne pričam, bo nedolžnega začela nesreča. Ves sum se je nabral na Meležniku, toliko, la obsojen še ni. Pa ga bodo gotovo obsodili. Ali smem bežati?«

Razočarano ga je pogledala, toda molčala je.

»In pri Meležniku na domu šele!« je nadaljeval. »Sinoči sem šel mimo, tak jok je bil, da bi se kamnu zasmilil. Pa tudi ni čuda! Domačija trpi, ko ni gospodarja, otroci nimajo očeta — pa Bog ve, kaj se še zgodi. Če se izognem sodnji, bom jaz kriv, če Meležnika obsodijo. To bi bil vnebovpijoč greh. — Povej mi, kaj naj storim!«

Tudi zdaj mu ni odgovorila, postala pa je blede ko smrt.

»Ženske se bolj znate obrniti kakor moški, povej mi, svetuj,« jo je prosil.

»Sam si moraš svetovati, ti si pameten, ti si mož,« je zašepetala in se zopet začela jokati.

Njen jok ga je pretresal do kosti. Rad bi bil kaj rekel, pa ni spravil besede iz sebe.

Čez nekaj časa šele je rekel čudno mirno:

»Julka, tiho bodi — storil bom, kar se mi zdi najbolje — zate in zame najbolje... Zdaj pa srečno in

zbogom za ta svet!... Nič mi ne zameri! Moli zame!... Zdaj moram iti.«

»Kam greš?«

»V mesto. Na sodnijo.«

»Da, le pojdi, le pojdi, Judež — nočem te na slabo pot speljati.«

Ko strela ga je zadela beseda »Judež«. Ali ji je ušla? Ali ga je namenoma tako imenovala?

»Julka, se boš še prepričala, da nisi imela biti za kaj huda name,« je dejal trpko.

»Saj nisem huda — res ne,« je rekla. »Pa pojdi, pojdi, drugače postaneva še obadva omahljiva.«

Izpod klobuka je vzel šopek svojih planinskih rož in ga ji je pomolil.

»Ta šopek vzemi, prosim te, za spomin. Prvič in zadnjič je, da ti kaj dam. Nikoli ti ne bom več v nadlego.«

Solze so jo oblile, šopka pa ni hotela in je rekla:

»Ne, ne — zdaj ne — na tej poti, ko greš proti bratu... Srečno! Srečno, Tonč!«

Dala mu je roko, rahlo jo je stisnil. Njegova je bila hladna kot led, njena je bila vroča.

Spet ga je jelo nekaj daviti. Ali naj ji pove? Ne, ne — tiho! Ne besede ne! Drugače bi si še utegnil premisliti.

»Srečno, Julka!« je dejal odločno in ko da ga gonijo psi, je odhitel po lesu dol.

sami. Le toliko je znano, da je moč njihovih čet različna. Včasih šteje kaka takšna četa 20 mož, včasih pa celo 100. In teh čet je po vsej zasedeni Kitajski kakor lišta in trave. Vsaj zdi se tako, ker so sila gibčni in urni. Poročevalci sodijo, da je teh čet najmanj 1000. Torej bi bilo teh četnikov najmanj kakih 100.000 mož. In teh 100.000 mož se bori zoper japonsko armado z veliko ljubeznijo do svojega naroda in z neukročenim sovraštvom do vsega, kar je japonskega. Zato se jih Japonci boje kakor kuge. Povsod so japonske oblasti postavile zdaj potrojene straže. Nagla sodišča delajo tako rekoč noč in dan — ali, kakor pravi neki poročevalec — krvava sodišča sodijo in izvršujejo obsodbe kar na

po potrebi tudi stanovanje. Ob zaključku tečaja je prejel vsak tečajnik po lastni izbiri brezplačno trsne škarje ali pa cepilni nož. Želimo, da bi ta sadjarski tečaj rodil obilo uspehov v sadjarstvu!

Požari

V Jelovcu v župniji Selnica ob Dravi je uničil ogenj mlin posestniku Lovrencu Čičku. Škoda znaša 25.000 din.

Pretekli teden je v Bakovcih v Prekmurju posestniku Stefanu Buzeti požar popolnoma uničil domačijo z gospodarskim poslopjem. Ker se je ogenj pojavil na podstrešju v večernih urah, ko so v peči kurili, je zelo verjetno, da so se v lesenem dimniku vnele saje. Škoda je precejšnja in je posestnik hudo udarjen.

Na Jožefovo se je pojavil ogenj v velikem bukovem gozdu graščinskega veleposestva Slatina pri Litiji. Ogenj je zajel 12 ha gozdnega zemljišča. Gasilci, orožniki in rezervisti so nevarnost zajeli in preprečili, da se ni razširila na sosedno parcelo mladega smrekovega gozda. Škoda je zelo velika. Ogenj je nastal najbrž radi tega, ker so v bližini žgali ogelje.

V vasi Brod pri Krškem se je pojavil rdeči petelin v skednju Franca Stragarja. Sosedje in gasilci so oteli živino in preprečili, da se ogenj ni razširil radi vetrovnega vremena po vasi. Požar je uničil Stragarja vsa gospodarska poslopja s poljedelskim orodjem, krmo in živežem. Škoda je 40.000 din, zavarovalnina pa znaša komaj 8000 din. Nesrečo je povzročil šestletni sinček Tonček, ki se je igral na skednju z vžigalicami in mu je padla goreča vžigalica med koruzno slamo.

180 kg saharina ukradenega iz shrambe carinarnice. Na carinarnici v Mariboru imajo posebno sobo, v kateri shranjujejo razno zaplenjeno tihotapeško blago. Zaplenjeno monopolno blago pošiljajo monopolni upravi v Beograd, nemonopolno blago pa prodajajo na javni dražbi. V prvi polovici minulega tedna so opazili, da je izginilo iz omenjene shrambe 180 kg zaplenjenega saharina. Namesto saharina je nasul tat v izpraznjene pakete peska in žagovine. Preiskava bo ugotovila, ali je bil ta saharin ukraden naenkrat, ali pa gre za majhne tatvine.

Pojasnjena tatvina. »Slov. gospodar« je poročal, da je bilo v Mariboru na Pobrežju v tekstilni tovarni Hugo Sterna pokradenega v daljšem času blaga za 22.000 din. Orožniki so izsledili ter zaprli tatove in ugotovili one ljudi, ki so kupovali ukradenega blaga. Zaplenjenega je bilo za 5000 din ukradenega blaga in vrnjenega lastniku.

Oplenjena starinarina. V starinarnico Martje Milkovičeve v Slov. Bistrici je vlomil neki mlajši moški in je povzročil tatvino v iznosu 2500 din.

Banovinski gradič Štatenberg okradla. Iz banovinskega gradiča Štatenberg pri Makolah je bilo pokradenega perila, jedilnega orodja in raznih drugih predmetov za 10.000 din. Orožniki so prijeli tatvinsko dvojico in so našli tudi precej pokradenega blaga.

Od pobeglih kaznjencev ukradeno motorno kolo. Naš list je poročal, da so pobegnili iz zaporov v Murski Soboti nekateri kaznjenci, ki so bili zaprti radi razbojništev, katere so zagrešili po Prekmurju in Slov. goricah. Nevarni begunci Belec, Šerec in najbrž Dvoršak so ukradli v Očeslavcih v občini Slatina Radenci Francu Klobasi motorno kolo.

Posestniku ukradena konjska oprema. V Kapli vasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu je bila ukradena posestniku Stormanu 2000 din vredna konjska oprema.

Neznani vlomilci okradli sodnika. Vlomljeno je bilo od neznancev v stanovanje sodnika v Litiji g. dr. Ivana Umnika. Lopovi so oškodovali sodnika s tatvino obleke, čevljev in drugih predmetov za 6000 din.

V Nemčiji kradel, pri nas obsojen. Neki Franc N. iz Gederovec v Prekmurju je bil za hlapca v Nemčiji. V odsotnosti svoje gospodinjke pa ga je skušnjava premagala ter ji je odnesel sto mark

in zbežal v domovino. Toda njegovo dejanje je prišlo na dan in ga je okrožno sodišče v Soboti obsodilo na štiri mesece strogega zapore.

Posvetu

Ogromen proračun odobren za ameriško vojno mornarico in vojsko. Ameriški senat je odobril novi proračun za vojno mornarico in vojsko v znesku 250 milijard dinarjev. Od tega ogromnega zneska bo šlo 120 milijard za nove vojne ladje. Med temi bo pet oklopnih, ki bodo imele 60—65 tisoč ton in bodo največje ladje na svetu. Dalje bodo zgradili šest križark od 20 do 25 tisoč ton. To je največji mornariški proračun, ki ga je kdaj imela Amerika v mirnem času. Dalje je bil odobren kredit v znesku štirih milijard dolarjev za opremo in oborožitev armade, ki bo štela štiri milijone mož.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Mlada žena umrla v Brezolah pri Račah. Zopet nam je kruta smrt ugrabila vzorno, pridno ter krščansko ženo Marijo Plečko, staro komaj 34 let. Dne 11. marca je nehalo biti njeno srce ter je mirno zaspala v Gospodu. Iskala je zdravja pri večjih zdravnikih, ali vse je bilo zaman. Doživela je 12 let srečnega zakona. Bila je vedno vesele narave in smehljajočega obraza, tedenski gost njene hiše je bil »Slov. gospodar«, katerega je rada prebiral. Njeno priljubljenost je pokazal pogreb, ker spremljala jo je ogromna množica na zadnji poti in nihče ne pomni toliko pogrebcev že dokaj let nazaj. Za vse njeno trpljenje ji naj Vsemogočni nad zvezdami podeli rajsko slavo! — Žalujemo naše sožalje!

V lepi starosti 85 let se je poslovil od tega sveta oče posestnika Beka na Ščavnici, Simon Bek v Lešana h. Vedno je cenil svoj materinski jezik in spoštoval svoj slovenski narod. Naj počiva v miru — žalujemo pa naše sožalje!

Krščanski in slovenski mladenič Alojz Medvedia je umrl v 21. letu starosti v Nasovi. Nasovski pevci in peyke so mu v cerkvi in ob grobu zapeli lepe žalostinke. Tukajšnji Slovenci želimo, da bi Nasovčani s svojimi glasovi še večkrat nastopili pri slovenskih pogrebi. Ne samo pri pogrebi Nasovčanov, temveč tudi pri pogrebi drugih apakih Slovencev naj donijo slovenske žalostinke po p. opališču v Apačah. Rajni Alojz naj počiva v miru, žalujemo naše sožalje!

Ugleden posestnik je umrl pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. V nedeljo, 16. marca, smo položili k zadnjemu počitku tukajšnjega uglednega in nad vse ljubljenega posestnika Jožefa Jarca. Velika udeležba ljudstva pri njegovem pogrebu je pokazala, kako so šentjakobčani ljubili svojega bližnjega župana. Spominjati se ga hočemo, ker vemo, kako nesebično je opravljal svojo težko

službo. Njegovo življenje nam bo tudi vsem zgled. Že od nekdaj je bila njegova hiša naročena na »Slov. gospodarja« in se ravnala po naukih tega našega priljubljenega lista. Na grobu se je poslovil od pokojnega domači g. župnik in g. školski upravitelj. Pogrebci so na sedmini sledili lepemu zgledu pokojnega in zložili vsoto 150 din za novo bogoslovnico. — Rajni naj počiva v miru, žalujemo pa naše sožalje!

Mati-trpinka umrla v St. Janžu na Vinski gori. Vsemogočni je poklical k sebi zgledno družinski mater, veliko trpinko Marijo Zagoričnik, roj. Tržan, v 40. letu starosti. Pokojna je bila vsem, ki so jo poznali, zgled tihega, veselega, požnega, Bogu vdanega življenja. Saj si je, draga Marija, že v svoji mladosti izbrala Mater božjo za zavetnico pod zastavo Marijine družbe. Veliko je pomagala pri krašenju cerkve, sploh je bila rajna svetel zvor mladini, kako je treba mladost čisto preživeti. Ko se je pred dobrimi šestimi leti poročila, je bila sprejeta v III. red sv. Frančiška, da bi tako laže izpolnjevala svoje dolžnosti. Toda komaj par let je uživala srečno družinsko življenje, že ji je Bog poslal težko preizkušnjo, ko je zbolela na neozdravljivi bolezn. Iz ljubezni do svojih majhnih otrok, katere ni hotela zapustiti, se je večkrat podvrgla hudi operaciji, samo da bi ozdravela. Vkljub temu, da je storila vse, da bi zopet zadobila ljubo zdravje, je bolezen le napredovala. Vdana v božjo voljo je iskala pomoči pri Jezusu v najsvetjšem zakramentu. Dobre tri mesece je bila priklenjena na bolniško posteljo, trpela je tako strašno bolečino, da so solze stopile v oči vsakemu, ki jo je videl. Le misel, da bo morala zapustiti svojih pet majhnih otrok, ji je grenila poslednje dni življenja. Udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bila priljubljena. Pogrebne molitve je opravil domači g. župnik ob

tekočem traku. Vendar pa se Japoncem doslej še ni posrečilo, da bi junaško, toda krvavo delovanje teh četnikov kakor koli omejili ali oslabili. Izjava princa Konoje dokazuje, da se Japonska boji, da bi prav ti junaški kitajski četniki utegnili pospešiti konec vojne, toda pospešiti tak konec, ki bi pa močno škodoval časti in slavi napadajoče japonske armade.

Grobovi s kurjavo. Stari Grki so polagali svojim mrtvecem »obuluse« v grob, majhen denar, s katerim naj bi mrtvec plačal brodarju, ki ga bo spravil preko smrtne reke Stiksa v Hades, podzemlje, prevoznino. V starih grobovih, n. pr. v egiptskih, dobivajo najrazličnejše potrebščine za vsakdanje življenje. Ti darovi

Ko je prišel domov, Jerulje ni bilo. Kar vesel je bil. Šopek je vtaknil v kozarec in ga postavil na mizo. Potem se je nedelno oblekel, nadeval v nahrbtnik nekaj obleke in perila ter je odšel.

10.

Natančno ob uri je stopil Judež v sodno dvorano. Poprej si je obleko lepo poravnal in otepel, pri brivcu se je dal čedno ostriti in obriti, za klobukom je imel nagelj: tako je bil videti ves nedelen. Usedel se je na klopi, ki je bila za priče, čisto na kraj, tako da je bil daleč od Nadvornika.

Ko so pripeljali obtožence v dvorano, se je Judež od groze stresel. Vsi so shujšali, bili so blede, Meležnik je bil ves potr in pobit, najbolj razburjen pa je bil videti Peter, Nadvornikov sin. Očeta si ni upal pogledati, še bolj pa ga je razburjalo, ko je zagledal Judeža. Judež ga je zbadal z očmi, kakor da ga je hotel prisiliti: »Priznaj zločin! Sicer te bom jaz razkril.« Sprva se je Peter tega pogleda bal in je pobesil oči pred njim; potem pa se je drzno pomeril z Judeževim pogledom, češ: Le dajva se! Če me boš obdolžil, se bom že vedel braniti. Povedal bom, da si ti, Judež, na slabem glasu pri nas pa še sovražen si mi, saj veva, zakaj; taka priča ne velja. Da, tako bo rekel, potem mu bo že advokat prišel na pomoč in ga bo izmazal.

S kratkim nagovorom je predsednik začel razpravo. Ko so prebrali dolgo obtožnico, se je začelo zasliševanje. Najprej so poklicali obtožence. Ze koj izpočetka sta se sporekla Mrkačev Luka in »coprnik« Migec. Luka je dejal, da ni nesreče nihče drug kriv kakor Migec; Migec je njemu denar v žep pricopal in tako je nastal prepir. Migec se je branil; miga je z uhlji, da je ljudi zadaj silil smeh, se zvijal in pačil, iztegoval tri prste desnice in se rotiti, da je natanko videl, ko je Luka zmaknil dvajsetak z mize, kjer so imeli kegljanci denar zastavljen, in ga vtaknil v žep. Pravičen da Luka itak nikoli ni bil. — Luka je kar gorel od jeze. Planiti je hotel na obrek-ljivca, pa mu je paznik ubranil; sicer bi bila še pred sodnijo nastala prava tepežka. Ker se Luka ni mogel Migca lotiti, kakor bi bil rad, ga je pogledal s tako sovražnim pogledom, kakor da mu je hotel zagroziti: Midva se bova še srečala — in tedaj bodi Bog milostljiv tvoji duši!

Ostali obtoženci niso povedali nič novega. Eden za drugim je zatrjeval, da ni kriv in da še noža imel ni. Ko je prišla vrsta na Meležnika, so mu stopile solze v oči in proseče se je oziral po obtožencih.

Zdaj je prišla vrsta na priče. Tudi te niso vedele kaj novega povedati. Vse pa je iznenadilo Judeževo pričevanje. Ko ga je predsednik poklical, se je najprej zagledal predse nekam. Ko bi naj bil prisegel, je odločno odvrnil: